บทที่ 4

อุปสรรคและข้อพิจารณาในการสัมภาษณ์เพื่อการคัดเลือกพนักงาน

การสัมภาษณ์เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนาระหว่างบุคคลโดยมีเป้าหมายที่ แน่นอน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างกันอย่างตรงไปตรงมา แต่ปัญหาและอุปสรรคที่ มักพบในการสัมภาษณ์ก็ยังคงมีอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้เองผู้ที่ทำการสัมภาษณ์นั้นจำเป็นต้อง ตระหนักถึงปัญหา หรือข้อที่ควรพิจารณาต่าง ๆ มากมาย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ของการ สัมภาษณ์อย่างดีที่สุด บัญหาอุปสรรคที่มักเกิดขึ้นและควรระมัดระวังได้แก่

ปัญหาทั่วไป

ปัญหาเหล่านี้มักเกิดขึ้นได้โดยทั่วไปในหลาย ๆ ด้านเฉพาะเจาะจงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตัวอย่างปัญหาเช่น

- 1. ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการสัมภาษณ์ ไม่ได้รับการอบรมในเรื่องการสัมภาษณ์มาดีพอ แม้แต่ผู้บริหารระดับสูงที่มี ความรู้เรื่องงานมามากก็ตาม ก็ยังสามารถมีข้อผิดพลาดได้หลายประการ เช่น
 - ก. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงาน ทั้งนี้อาจเกิดขึ้นได้เนื่องจากไม่ได้ ศึกษาคำบรรยายลักษณะของตำแหน่งงานนั้น
 - ข. ไม่ได้ประวัติหรือคุณสมบัติของผู้รับการสัมภาษณ์ ก่อนการสัมภาษณ์ จะต้องนำเอาใบสมัครหรือประวัติของผู้รับการสัมภาษณ์มาศึกษาก่อน เพื่อจะได้มีความรู้เกี่ยวกับตัวผู้สมัครบ้าง หากไม่รู้มาก่อนจะทำให้ละเลย คุณสมบัติที่สำคัญไปได้
 - ค. การใช้เวลาสัมภาษณ์มากเกินไปกับผู้สมัครบางคนที่เห็นได้ชัดเจนว่า
 ไม่เหมาะสม สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมก็ไม่ควรจะใช้เวลามาก
 จนเกินไป
 - ง. การสนทนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานและพฤติกรรมการทำงาน การ สัมภาษณ์จะต้องมุ่งที่งานเพื่อหาว่าผู้รับการสัมภาษณ์มีความเหมาะสม ที่จะทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แต่ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์กลับ พูดคุยเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องงาน

HR 411

- จ. การตั้งคำถามที่ก่อให้เกิดความสับสน ไม่เข้าใจ ทั้งนี้เกิดขึ้นเพราะ ผู้สัมภาษณ์ไม่ได้ตระเตรียมตัว พร้อมกับคำถามเอาไว้ล่วงหน้า จึงทำให้ การตั้งคำถามไม่เรียงตามลำดับหัวข้อ ทำให้การสัมภาษณ์ดูสับสน
- 2. เทคนิคการตั้งคำถามที่ยังไม่ดีพอ เรื่องนี้สามารถเกิดขึ้นได้แม้กระทั่งกับผู้ที่มี ประสบการณ์ในการสัมภาษณ์หรือประสบการณ์การทำงานมามากแล้วก็ตาม ผู้สมัครบางคนอาจรู้เทคนิคของการสัมภาษณ์มาก่อนจึงทำให้รู้ถึงกระบวนการ และเทคนิคต่าง ๆ ในการทำให้ตนเองดูดีในการสัมภาษณ์ ผู้ดำเนินการ สัมภาษณ์ต้องเฉลียวฉลาดเพียงพอในการตั้งคำถาม คำถามที่ถือว่าไม่ควรนำ มาใช้ในการสัมภาษณ์มีอยู่หลายประการเช่น
 - ก. คำถามที่คาดคะเนคำตอบได้ เช่น คำถามว่าระหว่างเรียนหนังสืออยู่ใน มหาวิทยาลัยเคยร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรบ้างหรือเปล่า คำถามเช่นนี้ผู้รับ การสัมภาษณ์สามารถคาดคะเนได้ส่วงหน้าว่า กิจกรรมนอกหลักสูตรมี ความสำคัญ ดังนั้นคำตอบที่ได้ก็คือ เคย ซึ่งข้อเท็จจริงอาจไม่เคยร่วม กิจกรรมใด ๆ เลยก็เป็นได้ เพราะรู้ว่าหากตอบว่าไม่เคยจะทำให้เกิดผลเสีย ต่อการสัมภาษณ์ ถ้าจะถามถึงกิจกรรมนอกหลักสูตรก็ควรถามอย่างกว้าง ๆ เช่น ลองเล่าชีวิตในระหว่างเรียนหนังสือในมหาวิทยาลัยมาให้พัง
 - ข. คำถามในเชิงทฤษฎี เช่น คุณคิดว่าพนักงานที่ดีควรมีคุณลักษณะอย่างไร คำถามในลักษณะนี้มักจะได้รับคำตอบในเชิงทฤษฎีเช่นเดียวกันเช่น พนักงานที่ดีควรเป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็ง เชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา ทำงานให้เสร็จภายในกำหนด เป็นต้น คำตอบที่ได้ไม่อาจตอบได้เลยว่าใน เชิงพฤติกรรมแล้วเขาได้ปฏิบัติตนตามนั้นหรือไม่ ดังนั้นจึงไม่ควรใช้คำถาม ในเชิงทฤษฎี เว้นเสียแต่ว่าเราต้องการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในเชิง ทฤษฎีบางประการเท่านั้น
 - ค. คำถามในเชิงปิด ซึ่งเป็นคำถามในลักษณะที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับการ
 สัมภาษณ์ได้อธิบายความในรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เช่น หลังจากที่จบแล้ว
 คุณเรียนต่อปริญญาโททันทีเลย ใช่หรือไม่ คำถามเช่นนี้ก็จะได้รับคำถามเพียงแค่ "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" เท่านั้น แทนที่จะได้รับคำตอบที่มีรายละเอียดและข้อมูลที่มากกว่านี้

- ง. คำถามในเชิงชี้นำ เป็นคำถามที่ชี้นำให้เห็นว่าผู้สัมภาษณ์ชี้นำความ ต้องการคำตอบจากผู้รับการสัมภาษณ์ในลักษณะใด เช่น คุณมีสุขภาพที่ สมบูรณ์แข็งแรงใช่ไหม ปกติคุณตื่นเช้าใช่หรือเปล่า คุณไม่เคยถูกว่า กล่าวตักเตือนเลยถูกต้องหรือไม่ คำถามในลักษณะที่ว่านี้สมควรหลีกเลี่ยง เนื่องจากไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใด ๆ ในการสัมภาษณ์
- 3. พฤติกรรมในเชิงลบซึ่งไม่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการสัมภาษณ์ บางครั้ง โดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ผู้สัมภาษณ์ได้แสดงออกถึงพฤติกรรมบางอย่างที่ ขัดขวางการสัมภาษณ์ หรือ ก่อให้บรรยากาศเสีย เช่น สีหน้าที่แสดงออก อารมณ์หงุดหงิด น้ำเสียงท่าทาง วิธีการจดบันทึกที่ไม่ระมัดระวังในระหว่างการ สัมภาษณ์ ทำให้ผู้รับการสัมภาษณ์เห็นบันทึกในทางลบของตนเอง การขัด จังหวะในการสนทนา ลองดูตัวอย่างต่อไปนี้

ผู้ทำการสัมภาษณ์ "ขอทราบเหตุผลในการออกจากงานของคุณ" ผู้สมัคร "ผมคิดว่าบริษัทเก่าไม่ให้โอกาสผมได้ทำงานที่ดีขึ้น"

ผู้ทำการสัมภาษณ์ (หยุดและจดคำตอบแล้วถามต่อ) "อ้อเพราะคุณอยาก ทำงานที่ดีขึ้นแต่บริษัทไม่ให้โอกาสคุณ เพราะคุณยังไม่เหมาะสม"

ผู้สมัคร "ไม่ใช่เหตุผลอย่างเดียวที่ผมออก แต่ยังเป็นเพราะผมมีหัวหน้างาน ใหม่ที่ไม่รู้งาน"

ผู้ทำการสัมภาษณ์ (จดบันทึกคำตอบ) "มีเหตุผลอย่างอื่นที่น่าเชื่อถืออีก ใหม"

ผู้สมัคร "		,	
จะเห็นได้ว่าวิธีการถาม		วิธีการจดบันทึกของผู้สัมภาษณ์เป็นการล่วงเกิน แส	
ไม่เหมาะสม	ขัดจังหวะในการสนทนา		มุ่งแต่บันทึกข้อมูลในทางลบแต
เพียงคย่างเดียว			

4. **ปัญหาอื่น ๆ ในเชิงการจัดการสัมภาษณ์** เช่น สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ใน การสัมภาษณ์ ห้องสัมภาษณ์ ความเป็นส่วนตัว แสง สี เสียง สิ่งรบกวนต่าง

ๆ เช่น เสียงโทรศัพท์มือถือ การนัดหมายเวลาการสัมภาษณ์ที่แน่นอน ฯลฯ

ปัญหาและอุปสรรคที่มักพบ 20 ประการ

มีผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่มักพบบ่อยครั้งที่สุดในขั้นตอน ของการสัมภาษณ์นั้นมีอยู่ดังนี้

ı . ผู้ที่มีส่วนร่วมในการสัมภาษณ์ไม่เข้าใจถึงคุณสมบัติที่สำคัญของตำแหน่งงาน (Interviewers involved do not understand the dimensions needed)

สิ่งสำคัญพื้นฐานของการสัมภาษณ์นั้น ผู้ที่ทำการสัมภาษณ์จำเป็นต้องรู้ว่า ตำแหน่งที่กำลังทำการพิจารณาคัดเลือกอยู่นั้นมีรายละเอียดของภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบอะไรบ้างงานประจำพื้นฐานจะต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งโดยปกติแล้วเราสามารถ รู้ได้จากคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) หรือจากการสอบถามเก็บข้อมูลจาก ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานนั้น ๆ ในปัจจุบัน

นอกเหนือจากนั้นแล้วยังจำเป็นต้องรู้ถึงคุณสมบัติที่สำคัญของผู้ที่มีความเหมาะสม
กับตำแหน่งงานนั้น ๆ ในมิติต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ การศึกษา ความสามารถทางภาษา
ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ความรู้ทางเทคนิค ประสบการณ์ตรงในอาชีพ ความสามารถใน
การติดต่อสื่อสาร ทักษะการนำเสนอ ฯลฯ ซึ่งหากถ้าผู้ที่มีส่วนร่วมในการสัมภาษณ์ไม่
เข้าใจถึงคุณสมบัติที่จะทำให้ทำงานประสบผลสำเร็จแล้ว การสัมภาษณ์จะไม่มีทิศทาง
และสูญเปล่าในแง่ของเวลา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่การสัมภาษณ์จะต้องค้นหาข้อมูลทั้งใน
ด้านกว้างและลึกอย่างเพียงพอในการประเมินผู้สมัครอย่างรอบด้านในคุณสมบัติที่ตำแหน่ง
งานนั้นต้องการ

2. ผู้ที่ทำการสัมภาษณ์แปลความข้อมูลของผู้สมัครอย่างผิดพลาด (Interviewers misinterpret application information)

เมื่อผู้ที่ทำการสัมภาษณ์ใช้ความพยายามในการเก็บข้อมูลจากผู้ถูกสัมภาษณ์นั้น ข้อมูลอาจจะได้รับการแปลความถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง ผู้ทำการสัมภาษณ์ต้องตระหนัก ว่า สิ่งที่สามารถพยากรณ์ผลการปฏิบัติงานในอนาคตของผู้สมัครที่ดีที่สุด ก็คือ ผลการ ปฏิบัติงานหรือพฤติกรรมในการทำงานที่ผ่านมาในอดีต ผู้ทำการสัมภาษณ์มักจะละเลย ในการค้นหาข้อมูลในเชิงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง แต่ในตรงข้ามกลับใช้คำถามในการ สัมภาษณ์ที่เป็นคำถามในเชิงพฤษฎี คำถามว่าผู้ถูกสัมภาษณ์อยากทำอะไร มีความตั้งใจ

HR411

อย่างไรหรือควรทำอะไร ซึ่งคำถามเหล่านั้นมิได้บอกถึงทักษะ ความสามารถ ความสำเร็จ หรือผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาแม้แต่น้อย แต่กลับจะได้คำตอบในเชิงของการให้ความ คิดเห็น คำตอบในทางทฤษฏีที่ทำให้ตนเองดูดี และอาจถูกแปลความผิดว่าที่ผ่านมาผู้ถูก สัมภาษณ์ได้มีพฤติกรรมเหล่านั้นจริง ๆ

นอกจากนี้ข้อมูลหรือหลักฐานบางุอย่างที่ได้รับจากผู้ถูกสัมภาษณ์จำเป็นต้องได้รับการถามและค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมก่อนที่จะมีการแปลความ ตัวอย่างเช่น ในกรณีสมัครงาน ผู้ที่สมัครงานอาจมีเกรดเฉลี่ยสะสมที่ดีเมื่อครั้งเรียนมหาวิทยาลัย ซึ่งมิอาจบ่งชี้ได้เสมอไปว่า ผู้สมัครมีแรงจูงใจในการทำงานให้สำเร็จ เนื่องจากกระบวนวิชาที่ผู้สมัครเรียนนั้นอาจเป็น วิชาที่มีความง่ายในการศึกษาเป็นอย่างมาก หรือกรณีผู้สมัครเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายขาย ผลงาน การขายที่ดีที่ผ่านมาอาจเป็นผลงานรวมของทีมขายทั้งหมด ซึ่งอาจมิใช่จากผลงานของ ตัวเขาเอง หรืออีกตัวอย่างเช่นข้อมูลของผู้สมัครพบว่าเขาได้รับรางวัลในการทำงานหรือ การแข่งขันก็มิได้หมายความว่าผู้สมัครมีความสามารถ หรือความตั้งใจในการทำงานเสมอ ไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีคู่แข่งขันน้อย หรืออาจได้รับด้วยความบังเอิญ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ที่ทำการสัมภาษณ์จำเป็นต้องระมัดระวังในการแปลข้อมูลที่ได้จากผู้สมัคร ข้อมูลที่ได้ควรมีหลักฐานยืนยันในเชิงพฤติกรรม หรือการกระทำที่เกิดขึ้นจริงในอดีต มิใช่ข้อ มูลที่กำกวมหรือไม่มีหลักฐานยืนยันแต่อย่างใด

3. ผู้ทำการสัมภาษณ์ใช้คำถามซ้ำซ้อนในการค้นหาคุณสมบัติบางประการ (Interviewers overlap in their coverage of some dimensions)

มักพบบ่อยครั้งในการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ใช้เวลาค่อนข้างมากกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แต่กลับได้ข้อมูลที่น้อยมากเกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์ หรือข้อมูลที่ได้นั้นกลับไม่ได้ประโยชน์ มากเท่าที่ควร ทั้งนี้สาเหตุประการหนึ่งอันเนื่องมาจากในระหว่างการสัมภาษณ์มีการใช้คำ ถามที่มีลักษณะซ้ำซ้อน ซ้ำซาก หรือคล้ายคลึงกันซึ่งคำถามเหล่านั้นมีความประสงค์จะ ค้นหาข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ถามว่า "คุณสนใจในกีฬาหรือเปล่า", "คุณเล่นฟุตบอลหรือ เปล่า", "คุณสนุกกับการเล่นกีฬาประเภทใด" คำถามทั้งสามคำถามที่กล่าวมาแสดงให้เห็น ถึงคำถามที่ฟุมเฟือย ซ้ำซ้อนซึ่งทำให้เสียเวลาและไม่สามารถค้นหาข้อมูลด้านอื่นต่อไปใน เวลาที่จำกัด

HR411

การใช้คำถามซ้ำ หรือคล้ายคลึงในบางครั้งอาจมีความจำเป็นในกระบวนการ สัมภาษณ์ในบางกรณีด้วยเหตุผลที่ต้องการตรวจสอบความถูกต้อง ความเชื่อถือได้ของ ข้อมูลและการสัมภาษณ์ อย่างไรก็ดี ก็ควรจะมีการใช้คำถามในลักษณะดังกล่าวให้น้อยที่ สุดทั้งนี้เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์เองได้มีโอกาสตั้งคำถามและค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์ให้ ครอบคลุมถึงคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

4. ผู้ทำการสัมภาษณ์ละเลยเรื่องแรงจูงใจในการทำงาน (Interviewers ignore job motivation)

ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่าปัจจัยสำคัญ 3 ประการที่มีผลเกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงาน อันได้แก่ ทักษะ (Knowledge, Abilities), แรงจูงใจในการทำงาน (Job Motivation), และ ความเหมาะสมกับองค์การ (Organizational Fit) ซึ่งอาจแสดงเป็นสมการได้ดังนี้

ทักษะ + แรงจูงใจในการทำงาน + ความเหมาะสมกับองค์การ = ผลการปฏิบัติงาน ผู้ที่ทำการสัมภาษณ์จำนวนมากให้ความสำคัญแต่ในเรื่องทักษะ ความรู้ และ ความ สามารถของผู้สมัครแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นเพียงเรื่องของ "ทักษะ" หรือสิ่งที่ผู้ถูก สัมภาษณ์สามารถ "ทำได้" (Can do) โดยกลับละเลยว่าผู้ถูกสัมภาษณ์ "จะทำ" (Will do) หรือไม่ ซึ่งนั่นหมายถึงปัจจัยในเรื่องของแรงจูงใจในการทำของผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ มีคนเป็น จำนวนมากที่มีทักษะความรู้ความสามารถที่จะทำบางสิ่งบางอย่างได้เป็นอย่างดี แต่พวก เขากลับไม่ชอบหรือไม่เลือกที่จะทำ คนที่เรียนจบทางด้านวิศวกรรมไม่อาจตีความได้ว่าเขา มีความพอใจหรือชอบที่จะเป็นวิศวกร แรงจูงใจของคนอาจเปลี่ยนได้หลังจากที่ได้เรียนจบ มหาวิทยาลัย ปริญญาบัตรอาจเป็นเพียงแผนการ หรือบันไดเพื่อก้าวไปสู่ตำแหน่งงานที่แตก ต่างออกไปซึ่งอยู่ในความสนใจของเขา เป็นต้น

"แรงจูงใจในการทำงาน" มีความหมายแตกต่างจาก "แรงจูงใจ" บุคคลอาจมีแรง
จูงใจอย่างสูงที่จะทำในเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย แต่อาจมิได้เกี่ยวข้องกับการทำงานเลย
ดังนั้นในกรณีที่เป็นการสัมภาษณ์เพื่อรับสมัครงาน ผู้ทำการสัมภาษณ์จะต้องค้นหาถึงแรง
จูงใจในการทำงานของผู้สมัครงานว่ามีต่องานที่กำลังรับสมัครหรือไม่

ตัวอย่างง่าย ๆ เช่น พนักงานขายที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งให้เป็น ผู้จัดการฝ่ายขาย ก็ต้องมีการพิจารณาถึงแรงจูงใจในการทำงานในตำแหน่งผู้จัดการในฐานะ

40

ที่เป็นพนักงานขาย เขาหรือเธออาจมีความสนุกหรือชอบที่จะเผชิญหน้ากับการขาย พบปะ กับลูกค้า คนแปลกหน้า หรือชอบความท้าทายที่จะปิดการขายกับลูกค้าที่ขายยาก เป็นต้น

แต่สำหรับตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายขายนั้น การพบปะกับคนแปลกหน้า หรือลูกค้าจะมี จำนวนหรือปริมาณที่น้อยกว่า แต่กลับต้องทำงานในด้านการสอนงาน การเป็นพี่เลี้ยง การสร้างทีมขาย และการพัฒนาศักยภาพของพนักงานขาย ซึ่งงานในลักษณะดังกล่าวอาจ จะมิได้อยู่ในความสนใจ หรือมีแรงจูงใจในการทำงานสำหรับผู้ที่จะได้รับเลื่อนตำแหน่งนั้น และหากเราละเลยถึงเรื่องแรงจูงใจในการทำงานแล้ว ก็อาจนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ไม่ บรรลุเป้าหมายได้ในที่สุด

5. ผู้สัมภาษณ์ละเลยปัจจัยในเรื่องของความเหมาะสมกับองค์การ (Interviewers ignore organizational fit)

จากข้อที่ 4 จะพบว่า ความเหมาะสมกับองค์การเป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่ จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ดีได้ ในองค์การที่แตกต่างกัน ก็อาจมีนโยบายการทำงาน วัฒนธรรม รูปแบบการทำงาน หรือทัศนคติของคนภายในที่แตกต่างจากภายนอก บางองค์การ อาจเน้นเรื่องความรวดเร็ว ขณะที่บางแห่งอาจเน้นเรื่องรอบคอบและซ้ากว่า บางองค์การ นิยมมีพนักงานที่มีอายุมาก แต่บางองค์การนิยมคนที่มีอายุน้อย บางองค์การเน้นเรื่อง คุณภาพของสินค้า บางแห่งกลับเน้นเรื่องปริมาณ ด้วยเหตุนี้เอง ผู้สัมภาษณ์จะต้อง ตระหนักไว้ตลอดเวลา เรากำลังพิจารณาสรรหาบุคคลที่มีทักษะ ความรู้ความสามารถ ประกอบกันกับความเหมาะสมกับความเข้ากันได้กับองค์การอีกด้วย บางครั้งคนที่เก่งที่สุด ดีที่สุด อาจจะไม่ใช่คนที่เหมาะสมกับองค์การก็เป็นได้

6. ดุลพินิจการตัดสินใจของผู้สัมภาษณ์อาจได้รับผลกระทบโดยอคติส่วนตัว (interviewers' judgements can be affected by biases)

ผู้ทำการสัมภาษณ์บางคนอาจมี "อคติ" ส่วนตัวกับ "รูปแบบ" (Type) ของผู้ที่ ถูกสัมภาษณ์ ตัวอย่างเช่น คนที่ไว้ผมยาว คนที่เคี้ยวหมากฝรั่งเวลาสนทนา หรือคนที่ แต่งตัวในรูปแบบหรือสีสันที่ตนเองไม่ซอบ เหล่านี้อาจทำให้ผู้สัมภาษณ์มีความรู้สึกไม่ดี และมีทัศนคติในทางลบอันเนื่องมาจากอคติส่วนตัว ในทางตรงกันข้ามผู้สัมภาษณ์อาจ ให้ความสนใจและมีความซอบคนที่จบจากสถาบันการศึกษาเดียวกัน มีความสนใจในกีฬา ประเภทเดียวกัน หรือมีงานอดิเรกที่เหมือนกัน ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากอคติส่วนตัวของผู้ สัมภาษณ์เอง

ดังนั้นในกระบวนการสัมภาษณ์ จะต้องคำนึงถึงข้อจำกัด อันเนื่องมาจากอคติส่วน ตัวด้วย

7. ผู้สัมภาษณ์ปล่อยให้ความชอบหรือไม่ชอบคุณสมบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไปมีอิทธิ พลต่อคุณสมบัติในเรื่องอื่น ๆ (Interviewers permit one favorable or unfavorable to influence their judgement on other dimensions)

ในบางครั้งเราเรียกลักษณะเช่นนี้ว่า "Halo Effect" คุณลักษณะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของ ผู้ถูกสัมภาษณ์อาจจะส่งผลทำให้เรื่องอื่น ๆ มีความสำคัญลดน้อยลงไป เช่น จุดอ่อนหรือ ข้อจำกัดในบางเรื่องซึ่งสามารถที่จะแก้ไขปรับปรุงได้ด้วยการพัฒนาฝึกอบรม อาจทำให้ จุดแข็งที่มีอยู่นั้นดูด้อยลงไป

การสื่อข้อความด้วยวาจา หรือทักษะการนำเสนอ เป็นตัวอย่างที่ดีที่แสดงให้เห็น อย่างชัดเจน คนที่มีความสามารถในการพูด หรือนำเสนอที่ดี ไม่จำเป็นต้องหมายถึงว่าเขามี ความสามารถในการการบริหาร ทักษะในการวิจัย ความสามารถในการตัดสินใจ หรือความ สามารถในด้านอื่น ๆ แต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามผู้สัมภาษณ์อาจประเมินผู้ถูกสัมภาษณ์ ในทางลบโดยได้รับอิทธิพลจากทักษะการสื่อสารที่ไม่มีพอของผู้สมัคร ทั้ง ๆ ที่ผู้สมัครมี จุดแข็งหรือความสามารถต่าง ๆ อยู่มากมาย

8. ผู้สัมภาษณ์ปล่อยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ควบคุมการสัมภาษณ์เสียเอง (interviewers all applicants to control the interview)

ผู้สัมภาษณ์ที่ปล่อยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์พูดคุยเรื่องอะไรก็ได้ที่เขาอยากพูด มักจะได้พังคำพูดมากมายแต่กลับได้ข้อมูลที่ต้องการน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่เกี่ยวกับงานในอดีต และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน การสัมภาษณ์ที่ไม่มีทิศทาง และไม่มีโครงสร้าง ที่แน่นอนมักจะเป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ และสูญเสียเวลาอย่างเปล่าประโยชน์ ด้วยข้อจำกัดในด้านของเวลานี้เอง ผู้สัมภาษณ์จึงจำเป็นต้องควบคุมกระบวนการสัมภาษณ์ ให้มีทิศทาง และอยู่ในกรอบที่ควรจะเป็น ผู้สัมภาษณ์ที่เชี่ยวชาญและเก่งนั้นจะต้องกำกับ และควบคุมการสัมภาษณ์ให้เข้าไปสู่เรื่องหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการรู้เท่านั้น

9. ผู้ทำการสัมภาษณ์ทำการตัดสินใจแบบรวดเร็วฉับพลัน (Interviewers make "snap" decision)

มีผู้ทำการสัมภาษณ์จำนวนมากที่ตัดสิน หรือประเมินผู้ถูกสัมภาษณ์ตั้งแต่ในช่วง แรก ๆ ของการสัมภาษณ์ ทั้งที่ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ช่วงแรกอาจเพียงแค่ส่วนหนึ่ง ของทั้งหมดเท่านั้น การตัดสินอาจอิงจากข้อมูลในเชิงบวกหรือข้อมูลในเชิงลบจากการ สนทนาในช่วงต้น หรืออาจเพียงแก่ความประทับครั้งแรก (First impression) หรือแม้กระทั่ง การจับมือทักทายเท่านั้น ส่วนข้อมูลที่ได้ในภายหลังระหว่างการสัมภาษณ์อาจได้รับอิทธิพล จากการตัดสินใจในช่วงแรก ความถูกต้องของข้อมูลส่วนเพิ่มจะมีความสำคัญน้อยลง

มีการศึกษาวิจัยพบว่า หลังจากผู้สัมภาษณ์ได้ทำการตัดสินใจหรือประเมินผู้สมัครไป แล้วเสียตั้งแต่ช่วงแรก ๆ ผู้สัมภาษณ์ก็จะมีแนวโน้มที่จะค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อยืนยันการ ตัดสินใจของตนเองในตอนแรกว่าถูกต้อง ข้อมูลที่ขัดแย้งกับการตัดสินจะไม่ได้รับการ ยอมรับหรือถูกปฏิเสธ

มีหลาย ๆ กรณีที่ผู้ทำการสัมภาษณ์ต้องหยุด หรือควบคุมการสัมภาษณ์เมื่อได้รับ ข้อมูลที่ทำให้เขาอาจมีตัดสินใจเกี่ยวกับผู้สมัครไม่ว่าทางบวกหรือทางลบ ด้วยเหตุนี้เองเพื่อ ให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด การสัมภาษณ์จะต้องเป็นกระบวนการใน การค้นหาข้อมูล โดยปราศจากการตัดสินใจใด ๆ จนกว่าจะได้เก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการ จากการสัมภาษณ์ได้ทั้งหมด แล้วจึงจะนำข้อมูลเหล่านั้นมาสรุปผล หลังจากการสัมภาษณ์ นั้นเสร็จสิ้นลงแล้ว

10. ผู้ทำการสัมภาษณ์มีความอ่อนใหวเกินไปต่อข้อมูลในเชิงลบที่ได้รับ (Interviewers are too sensitive to negative information)

ผู้ทำการสัมภาษณ์ไม่น้อยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการสรรหาคัดเลือกจะมี ความอ่อนไหวต่อข้อมูลในด้านลบที่เกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์ พวกเขามักจะมีความรู้สึกว่าการ จ้างงานคนที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่มีคุณสมบัติพอเป็นเรื่องร้ายแรงยิ่งกว่าการปฏิเสธผู้สมัครที่ มีคุณสมบัติที่ดีและเหมาะสม

ความรู้สึกในลักษณะนี้ จะทำให้มีการหลีกเลี่ยงที่จะจ้างงานคนที่อาจจะล้มเหลวใน การทำหน้าที่ในตำแหน่งว่าที่กำลังหาอยู่ อย่างไรก็ดีแนวโน้มเช่นนี้อาจส่งผลให้การ

HR411 43

สัมภาษณ์เน้นการค้นหาตัวอย่างหรือข้อมูลในเชิงลบของผู้สมัคร แทนที่จะเป็นความ พยายามในการค้นหาตัวอย่างหรือข้อมูลในเชิงบวกของผู้สมัครงาน ดังนี้วิธีการที่ดีที่สุดของ การสัมภาษณ์นั้นควรจะเป็นการสร้างสมดุลในการตรวจสอบค้นหาถึงข้อทั้งในเชิงบวก และ เชิงลบทั้งสองด้านของผู้สมัครงาน

11. การอิงหรือให้ความเชื่อถือกับการสัมภาษณ์มากจนเกินไป (Managers rely too heavily on interviews)

มีความจำเป็นที่จะต้องระลึกไว้อยู่เสมอว่า การสัมภาษณ์เป็นเพียงแค่เครื่องมือ ประเภทหนึ่งในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการ สัมภาษณ์เพื่อการคัดเลือกพนักงาน เรายังมีเครื่องมือประเภทอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพและ สามารถช่วยค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการตัดสินใจได้ ตัวอย่างเช่น การทดสอบ ความรู้ การทดสอบทางจิตวิทยา การตรวจสอบประวัติย้อนหลัง การตรวจสุขภาพ ฯลฯ การสัมภาษณ์ซึ่งใช้เวลาที่ค่อนข้างจำกัดเพียงหนึ่งหรือสองขั่วโมงอาจทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่ ครบถ้วน นอกจากนี้ก็ยังอาจไม่สมบูรณ์อันเนื่องมาจากทักษะของผู้ที่ทำการสัมภาษณ์เอง หรือด้วยเหตุอื่น ๆ มากมายอีกด้วย

ตัวอย่างเช่น การสัมภาษณ์เพื่อหาพนักงานจากผู้ซึ่งจบการศึกษาใหม่ หรือคนที่มี ประสบการณ์ในการทำงานน้อยก็อาจเป็นการยากที่จะค้นหาข้อมูลที่เป็นข้อมูลในเชิงพฤติ กรรมในอดีตเพื่อใช้ในการพยากรณ์พฤติกรรมหรือผลการปฏิบัติงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้ เราจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมืออื่น ๆ ประกอบด้วยเช่น การทดสอบ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ เราจึงควรตระหนักว่าการสัมภาษณ์มีข้อจำกัดในตัวมันเอง เราจึงไม่ควร จะให้น้ำหนักความสำคัญกับการสัมภาษณ์แต่เพียงอย่างเดียวมากจนเกินไป ซึ่งอาจทำให้ การตัดสินใจนั้นเกิดข้อผิดพลาด หรือไม่ดีเท่าที่ควร

12. ผู้สัมภาษณ์มิได้จัดการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ (Interviewers have not organized the various selection elements into a system)

ในการสรรหาคัดเลือกพนักงาน งานก่อนการสัมภาษณ์อันได้แก่ การตรวจและ คัดเลือกประวัติย่อ ใบสมัคร หรือการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ อาจทำได้ไม่สมบูรณ์และดีพอ ด้วยเหตุนี้ในขั้นตอนของการสัมภาษณ์จริง ผู้สัมภาษณ์จึงจำเป็นต้องใช้เวลามากกับการ สัมภาษณ์ผู้สมัครในเชิงลึก บางครั้งเป็นการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว ในบางครั้งอาจมี ผู้สัมภาษณ์หลายคนดังนั้นการสัมภาษณ์จึงเป็นขั้นตอนและกระบวนการที่ใช้เวลามากและมี ต้นทุนค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ดังนั้นในขั้นตอนนี้ผู้สัมภาษณ์จำเป็นต้องวางแผนและจัดการ สัมภาษณ์อย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น ใช้จำนวนผู้สัมภาษณ์เท่ากัน มีใช้ คำถามที่เหมือนกัน มีโครงสร้างในการคัดเลือก หรือปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจที่เหมือน และ เป็นมาตรฐานเดียวกัน

หากมิฉะนั้น การสัมภาษณ์ที่เกิดขึ้นก็จะไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นธรรม เหมาะสม และสำหรับบางประเทศโดยเฉพาะในประเทศตะวันตกอาจถือเป็นการผิด กฎหมายอีกด้วย

13. การใช้ดุลพินิจหรือการตัดสินใจในการสัมภาษณ์อาจได้รับอิทธิพลจากแรงกด ดันภายนอก (Judgements are affected by pressure)

ในกระบวนการสัมภาษณ์ไม่ว่าเพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตามแต่ ผู้สัมภาษณ์อาจะได้รับ แรงกดดันจากภายนอกซึ่งอาจทำให้ดุลพินิจการตัดสินใจของผู้สัมภาษณ์ได้รับอิทธิพลและ เกิดความเบี่ยงเบนได้เสมอ

ในการคัดเลือกพนักงาน อาจมีแรงกดดันจากหลาย ๆ ประการเช่น มีการแนะนำ ฝากฝังจากบุคคลอื่นเพื่อให้รับผู้สมัครเข้าทำงาน การให้ความสนใจเป็นพิเศษจากผู้บริหาร ระดับสูงต่อตำแหน่งว่างนั้น หรือแม้แต่ตำแหน่งงานนั้นอาจว่างอยู่เป็นเวลายาวนานไม่ สามารถหาผู้สมัครที่คุณสมบัติตรงได้ เพียงแค่มีผู้สมัครที่คุณสมบัติใกล้เคียงบางส่วนก็อาจ ทำให้เป็นที่ต้องการได้

มีผลของการวิจัยบ่งชี้ว่าผู้ที่ทำการสัมภาษณ์คัดเลือกยอมลดมาตรฐานในการ คัดเลือกของตนเองต่ำลงเมื่อตกอยู่ภายใต้ความกดดันในการหาพนักงาน โดยพยายามจะ ทำให้ข้อมูลในทางลบหรือจุดอ่อนของผู้สมัครยอมรับได้มากขึ้น และกลับเน้นในเรื่องจุดแข็ง เพียงบางอย่าง หรือการพัฒนาฝึกอบรมที่เกินจำเป็นสำหรับผู้สมัครรายนั้นแทน

ดังนั้น ผู้สัมภาษณ์ที่ดีจำเป็นต้องสลัดตนเองให้พ้นจากสภาวะความกดดันจากปัจจัย ต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อมิให้เกิดต้นทุนที่ไม่จำเป็นหรือความเสียหายในระยะยาวกับองค์การเอง 14. **ดุลพินิจของผู้สัมภาษณ์ได้รับผลกระทบจากคุณภาพของผู้ที่อยู่ใกล้เคียงกัน** (Interviewers' judgements are affected by the relative quality of other interviewees)

ผู้สัมภาษณ์ที่ได้สนทนากับผู้ถูกสัมภาษณ์หลายคน อาจจะประเมินตัดสินใจโดยได้ รับอิทธิพลจากคุณสมบัติของผู้ถูกสัมภาษณ์คนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน ในการสรรหา คัดเลือกพนักงาน หากมีผู้สมัครหลายคน ความประทับใจในผู้สมัครที่มีคุณสมบัติปานกลาง จะมีมากขึ้นหากผู้สมัครคนนั้นอยู่ในกลุ่มซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีคุณสมบัติที่ดี ในทางตรงกันข้าม หากผู้สมัครคนเดียวกันอยู่ท่ามกลางคู่แข่งที่มีคุณสมบัติที่ดีหลาย ๆ คน ก็จะทำให้เขาดู ด้อยลงไปมาก

ในเรื่องดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการตัดสินใจบางครั้งจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของกลุ่มผู้สมัคร โดยรวม แทนที่จะอยู่บนพื้นฐานของคุณสมบัติที่สำคัญซึ่งงานนั้น ๆ ต้องการ ผู้สัมภาษณ์ ต้องตระหนักเสมอว่า การเลือกคนที่ดีที่สุดในกลุ่มคนที่แย่ที่สุดนั้นไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้อง อันเนื่องจากคุณลักษณะของคนที่ด้อยกว่าจะขับให้คนอื่นที่ดีกว่าเล็กน้อยมีความเด่นมากขึ้น

หากปล่อยให้คุณสมบัติของคนที่อยู่ใกล้เคียงมามีอิทธิพล จะทำให้เกิดความเสี่ยง และความเสียหายได้ ผู้สัมภาษณ์จึงควรจะดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกต่อไปเพื่อให้ได้ คนที่มีคุณสมบัติตรงจริง ๆ

15. ผู้สัมภาษณ์มิได้บันทึกรายละเอียดหรือข้อมูลที่เพียงพอ (Interviewers take insufficient notes on the interview)

มีผู้สัมภาษณ์เป็นจำนวนมากที่วางตนตามสบายเกินไปในกระบวนการสัมภาษณ์
และสนทนาโดยมิได้จดบันทึกรายละเอียด และข้อมูลต่าง ๆ ในระหว่างการสัมภาษณ์
บางกรณีแม้แต่ภายหลังการสัมภาษณ์แล้วก็ยังมิได้บันทึกข้อมูลใด ๆ เลย ซึ่งการพึ่งพา
ความจำของตนเองอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพออย่างแน่นอน การบันทึกข้อมูลจะไม่ทำให้ผู้
ที่ถูกสัมภาษณ์คนแรก หรือคนสุดท้ายได้รับการจดจำมากกว่าคนอื่น ๆ ที่อยู่ระหว่างกลาง

การจดรายละเอียดระหว่างการสัมภาษณ์เป็นสิ่งจำเป็น หากปราศจากข้อมูลที่เกี่ยว ข้องกับพฤติกรรมหรือการกระทำในอดีตแล้ว ผู้สัมภาษณ์มิได้มีข้อมูลเพียงพอที่จะประเมิน ได้ว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการหรือไม่ และเมื่อปราศจากข้อมูลผู้สัมภาษณ์ ก็อาจใช้ความรู้สึกส่วนตัว สัญชาติญาณในการประเมินผู้สมัคร ซึ่งมักจะมีแนวโน้มในการ ให้แบบกลาง ๆ (Neutral Tendency) คือ ไม่ดี ไม่เลว

16. ผู้สัมภาษณ์หลายคนอาจใช้มาตรฐานในการประเมินที่แตกต่างกัน (Interviewers use different standards to evaluate applicants)

ผู้สัมภาษณ์บางคนจะให้ระดับหรือคะแนนที่สูงกับผู้สมัครที่ดีสมบูรณ์แบบเท่านั้น ในขณะที่ผู้สัมภาษณ์คนอื่น ๆ อาจให้ระดับหรือคะแนนที่ดีกับผู้สมัครโดยทั่วไป มาตรฐานใน คุณภาพของผู้สัมภาษณ์แต่ละคนอาจมีความแตกต่างกันไป ผู้สมัครที่มีคุณสมบัติในเกณฑ์ ดีเลิศ อาจเป็นเพียงแค่ระดับปานกลางของผู้สัมภาษณ์คนอื่น ๆ

ดังนั้นมาตรฐานที่ไม่แน่นอน และสม่ำเสมอ อาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ผิดเมื่อมี การเปรียบเทียบระดับหรือคะแนนของผู้สมัคร และในที่สุดก็อาจทำให้เกิดความไม่ถูกต้องใน การตัดสินว่าจ้าง มาตรฐานของการประเมินหรือคะแนนที่ให้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็น ตลอดจนจะต้องมีความสม่ำเสมอ และเป็นที่เข้าใจเหมือนกันระหว่างคนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ในกระบวนการสัมภาษณ์

17. **ผู้สัมภาษณ์มิได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการสัมภาษณ์** (Interviewers don't put their maximum effort into the interview)

เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง แม้ผู้สัมภาษณ์ที่มีประสบการณ์มากและผ่านการฝึกผ่น มาเป็นอย่างดี ก็อาจมีแนวโน้มที่จะมีรูปแบบการสัมภาษณ์ที่ง่าย ๆ และมีความพยายามใน การค้นหาข้อมูลน้อยลง เนื่องจากเป็นการง่ายกว่าที่จะสัมภาษณ์แบบสบาย ๆ แทนการ สัมภาษณ์แบบลึก เข้มข้น และมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการตัดสินใจว่าจ้างจึงขึ้นอยู่กับ ว่าผู้สัมภาษณ์สามารถรักษามาตรฐานที่สูงในการทำการสัมภาษณ์ของตนเองได้มากน้อย เพียงไร

18. ผู้ถูกสัมภาษณ์ถูกปิดกั้นโดยกระบวนการสัมภาษณ์ (Interviewees are turned off by the interviewing process)

ในการสัมภาษณ์นั้นมิได้เป็นการติดต่อสื่อสารเพียงด้านเดียว แต่เป็นการติดต่อแลก เปลี่ยนข่าวสารกันแบบสองด้าน ทั้งไปและกลับ ผู้สัมภาษณ์ควรพูดหรือตั้งคำถามตามแต่ จำเป็นซึ่งต้องไม่มากจนเกินไป อันจะทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ขาดโอกาสในการให้ข้อมูลที่ สำคัญของตนเอง ถึงแม้การสัมภาษณ์จะเป็นโอกาสในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่ง งานและสามารถสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับองค์การได้ แต่จะต้องไม่ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิด ความรู้สึกที่ไม่ดี การที่ผู้สมัครปฏิเสธงานที่เสนอให้บ่อยครั้งอาจแสดงถึงความบกพร่องใน กระบวนการสัมภาษณ์ซึ่งทำให้ผู้สมัครมีทัศนคติ และความเข้าใจต่อองค์การผิดพลาด คำถามต่าง ๆ ที่ใช้หรือวิธีการปฏิบัติที่ไม่ให้เกียรติแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ย่อมหมายถึงวัฒนธรรม องค์กรที่ไม่ดี การปล่อยให้ผู้สมัครรอนานเกินไป หรือการปล่อยให้มีโทรศัพท์หรือการ ขัดจังหวะระหว่างการสัมภาษณ์แสดงถึงความไม่ใส่ใจใน "คน" ขององค์การ

เมื่อผู้สัมภาษณ์พูดมากกว่าผู้ถูกสัมภาษณ์ นั่นหมายถึงการขาดความสนใจในตัว บุคคล ถึงแม้ว่าหลังจากการสัมภาษณ์ผู้ถูกสัมภาษณ์จะได้รับการเสนองาน ก็อาจมีความ รู้สึกไม่มั่นใจว่าองค์การมีมาตรฐานดีเพียงใด

19. การสัมภาษณ์ที่สรุปผลจากการประเมินข้อมูลที่มาจากปัจจัยที่ไม่ได้จากการ สนทนา (Judgements based on nonverbal factors)

มีผลการวิจัยมากมายที่แสดงให้เห็นว่า ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการสรุปผลการ สัมภาษณ์ที่เบี่ยงเบนไปจากความจริงที่ควรจะเป็น ผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะพึงพอใจกับการ เทคะแนนให้กับปัจจัยที่นอกเหนือจากการพูดคุยกัน ที่เรียกว่า Nonverbal Factors เช่น ความเหมาะสมดูดีของเครื่องแต่งกาย การสบสายตาระหว่างการพูดคุย การใช้ภาษาท่า ทางในการอธิบาย ความคล่องแคล่วในการเจรจาโต้ตอบ ตลอดจนการใช้น้ำเสียงที่สร้าง ความประทับใจให้ผู้สัมภาษณ์ การดูลักษณะแบบโหงวเฮ้ง ฯลฯ ในหลาย ๆ ครั้งปัจจัย เหล่านี้มักจะถูกตีค่าสูงมากจนทำให้การตัดสินใจมีความเบี่ยงเบนมากกว่าที่ควรจะเป็น

20. ความผิดพลาดอันเกิดจากการฟังและความจำ (Faulty Listening and Memory)

บ่อยครั้งที่พบว่า ผู้สัมภาษณ์ได้ข้อมูลไม่ครบ อันเนื่องมาจากนิสัยการพังที่ขาด ประสิทธิภาพ หรือมัวแต่พะวงจดจ่ออยู่กับการตั้งคำถาม "ฉลาด ๆ " มากจนเกินไป เมื่อ ประกอบกับความด้อยความสามารถในการจดจำและบันทึกแล้ว กล่าวได้ว่าภายหลังการ

48

สัมภาษณ์เสร็จสิ้นลง สามในสี่ของข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่ได้รับการนำ มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใดเลย

นอกเหนือไปจากสาเหตุที่เป็นที่มาของความผิดพลาดคลาดเคลื่อนเหล่านี้แล้ว นักสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มักจะเชื่อมั่นในความสามารถในการ "อ่านคน" จากบุคลิกลักษณะ หรือโหงวเฮ้ง โดยใช้ประสบการณ์เดิม ๆ ของตนเป็นเกณฑ์ ประกอบกับความเชื่อหรือ ทัศนคติประเภท "บุคลิกดีมีขัยไปกว่าครึ่ง" หรือ "เรื่องสวยต้องมาก่อน เรื่องสมองมา พัฒนาทีหลังได้" เหล่านี้ล้วนแต่สร้างปัญหาให้เกิดกับองค์การอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยเฉพาะ อย่างยิ่งเมื่อใช้การสัมภาษณ์เพื่อการสรรหาคัดเลือกพนักงาน จะส่งผลให้คุณสมบัติที่แท้จริง ที่ต้องการถูกละเลยไปอย่างน่าเสียดาย เมื่อวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ถูกเบี่ยงเบนไป โดยความบกพร่องของผู้สัมภาษณ์เช่นนี้แล้ว ก็เป็นอันหมดหวังที่จะเห็นการสัมภาษณ์ให้ ผลลัพธ์ที่ถูกต้องกับความต้องการขององค์การต่อไป ผู้สัมภาษณ์ที่ดีจึงควรที่จะยึดมั่นต่อ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์เป็นหลักในการทำงานเสมอ

49